

Vergaderjaar 2025–2026

36 865

Herindeling van de gemeenten Hilversum en Wijdmeren

Nr. 6

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 januari 2026

In reactie op de schriftelijke verzoeken van de Voorzitter van de commissie BiZa van 28 november 2025 en 11 december 2025 om te reageren op ingezonden brieven inzake de voorgenomen herindeling van de gemeenten Hilversum en Wijdmeren, doe ik u hierbij een gebundelde reactie en bijbehorende afschriften van de brieven toekomen. Daarmee reageer ik op uw verzoeken met kenmerken 2025D48975, 2025D48961, 2025D48977, 2025D51558 en 2025D51567.

De door u aan mij doorgestuurde brieven uiten in aanzienlijke mate vergelijkbare zorgen en argumenten over het gevolgde proces in aanloop naar het wetsvoorstel voor de «lichte samenvoeging» van de gemeenten Hilversum en Wijdmeren. De indieners van de betreffende brieven zijn kritisch over het aanwezige (maatschappelijk) draagvlak en de democratische legitimiteit van de voorgenomen herindeling. Het kabinet hanteert bij gemeentelijke herindelingen als uitgangspunt dat deze in beginsel niet landelijk worden geïnitieerd, maar «van onderop» tot stand komen. De afweging of een herindeling wenselijk en/of noodzakelijk is, ligt daarmee primair bij de democratisch gekozen bestuurslaag die het dichtst bij de inwoners staat: het gemeentebestuur. Ik heb vertrouwen in het vermogen van de betrokken gemeentebesturen om een zorgvuldige afweging te maken en tot een gedragen besluit te komen. Wanneer gemeenten overeenstemming hebben bereikt over het voornemen tot herindeling, wordt hierover een herindelingsadvies aangeboden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit advies is voorzien van een zienswijze van de betrokken provincie.

Als Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties beoordeel ik het herindelingsadvies aan de hand van een aantal criteria, die zijn

vastgelegd in het Beleidskader Gemeentelijk herindelingen¹. Eén van deze criteria betreft het draagvlak, waarbij specifiek ook het maatschappelijk draagvlak wordt genoemd. In dit kader wordt bezien op welke wijze gemeenten hun inwoners en maatschappelijke organisaties hebben betrokken, hoe met hun opvattingen is omgegaan en welke inspanningen zijn geleverd om het draagvlak voor een mogelijke herindeling te vergroten.

Na een zorgvuldig en integraal beoordelingsproces heb ik kunnen vaststellen dat de gemeentebesturen een degelijk proces hebben doorlopen waarbij een zorgvuldige en navolgbare belangenafweging heeft plaatsgevonden. Opgenomen in het herindelingsadvies is een logboek van activiteiten die de gemeentebesturen hebben ondernomen om inwoners en organisaties actief te betrekken in het herindelingsproces². Daarnaast hebben inwoners en organisaties hun zienswijzen kunnen indienen op het herindelingsontwerp. Deze zienswijzen inclusief de reactie van de gemeentebesturen zijn bij het definitieve herindelingsadvies gevoegd. Op basis hiervan zie ik dat er meerdere mogelijkheden zijn geweest voor de inwoners van beide gemeenten om te participeren in het debat. Mede om die reden heb ik, in reactie op het verzoek daartoe, besloten het herindelingsadvies om te zetten in een wetsvoorstel. Daarmee kunt u concluderen dat ik van oordeel ben dat de betrokken gemeenten in voldoende mate hebben geïnvesteerd in het meten en vergroten van het maatschappelijk draagvlak.

Op 21 november 2025 heeft de ministerraad ingestemd met verzending van het wetsvoorstel, nadat de Raad van State het wetsvoorstel van een blanco advies heeft voorzien. Het wetsvoorstel is vervolgens op 4 december jl. formeel bij uw Kamer ingediend.

Afschriften correspondentie

Met een aantal van de indieners heeft – gedurende het wetgevingsproces, maar ook nog recent – contact plaatsgevonden met mijn ministerie. Afschriften van de correspondentie met L.S., D.V. en W.v.R. treft u, ter volledigheid, als bijlage aan.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
F. Rijkaart

¹ Kamerstukken II 2018/19, 28 750, nr. 75.

² Te raadplegen via raadpleegbaar via <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gemeenten/gemeentelijke-herindeling>.